

Skadeforsikringselskaber

Markedsudvikling 2014

Indholdsfortegnelse

1. Konklusioner	1
2. Hovedtendenser i skadeforsikringssekskabernes årsregnskaber.....	3
Tabel 1: Uddrag af resultatopgørelser og balancer 2010 - 2014	3
Tabel 2: Nøgletal 2010 - 2014, vægtede gennemsnit.....	4
Figur 1: Fordeling af bruttopræmieindtægter på hovedbrancher i 2013 og 2014	5
Tabel 3: Bruttopræmier og antal forsikringer for motorkøretøjer.....	5
Figur 2: Erstatningsprocenter f.e.r. hovedbrancher, 2010 – 2014	6
Tabel 4: Selskaber fordelt efter forsikringsteknisk resultat og investeringsafkast	7
3. Risici og løbende tilsyn med skadeforsikringssekskaberne	8
Figur 3. Oversigt over sekskabernes solvens, ultimo 2014.....	9
Figur 4. Sammenhæng mellem markedsrisiko i forhold til investeringsaktiver og solvensgrad.....	10
4. Status på interne modeller efter udløb af præ-ansøgningsprocessen.....	11
Figur 5. Moduler og delmoduler i standardmodellen	12
5. Solvens II parathed	15
Figur 6: Udvikling i gennemsnitlig solvensgrad ift. ISB vægtet med bruttopræmier	16
Figur 7: Procentvis ændring i ISB fra ultimo 2013 til 1. kvartal 2014	17
Figur 8: ISB i forhold til bruttopræmie ultimo 2014.....	18
Figur 9: Forsikringsrisici i forhold til BSB ultimo 2014	19
Figur 10: Diversifikation i forhold til basissolvensbehovet ultimo 2014.....	19
6. Om statistikken	21
7. Appendiks	22
Appendiks 1: Erstatningsprocenter f.e.r. fordelt på brancher 2014	22
Appendiks 2: Udviklingen i udvalgte nøgletal.....	23
Figur A1: Combined Ratio – fraktiler og vægtet gennemsnit 2010 – 2014.....	23
Figur A2: Solvensdækning – fraktiler og vægtet gennemsnit 2010 – 2014.....	23
Tabel A1: Operating ratio 2010 – 2014	24
Figur A3: Egenkapitalforrentning – fraktiler og vægtet gennemsnit 2010 – 2014.....	24
Tabel A2: Relativt afløbsresultat i procent 2010 - 2014	24
Figur A4: Forsikringsteknisk resultat og investeringsafkast siden 1995, mia. kr.	25
Appendiks 3: Markedsbeskrivelse: internationalisering, koncentration, størrelse og segmentering	26
Tabel A3: Danske forsikringssekskabers bruttopræmieindtægter fra andre EU-lande, eller lande der har gennemført 3. skadeforsikringsdirektiv	26

Tabel A4: Gennemsnitligt antal brancher fordelt på selskabsstørrelse 2014	26
Tabel A5: Procentvis fordeling af bruttopræmier på selskabsstørrelse, 2014	27
Appendiks 4: Genforsikringsandel på brancheniveau 2010 – 2014	28
Appendiks 5: Liste over skadeforsikringsselskaber under dansk tilsyn ult. 2014	29
Appendiks 5 (fortsat): Liste over skadeforsikringsselskaber under dansk tilsyn ultimo 2014	30

Markedsudvikling i 2014 for Skadeforsikringselskaber

1. Konklusioner

Årets resultat før skat steg i 2014 med cirka 3,1 mia. kr. for branchen under ét til i alt 11,3 mia. kr. grundet en positiv udvikling i både det forsikringstekniske resultat og investeringsafkastet.

Det forsikringstekniske resultat er steget betydeligt for branchen som helhed, hvilket primært skyldes en stigning i præmieindtægter i forhold til 2013. Markedsandelen af virksomheder med negativ forsikringsteknisk drift er faldet fra 4,1 pct. i 2013 til 3 pct. i 2014.

Investeringsafkastet er ligeledes steget for branchen som helhed, og markedsandelen af selskaber med negativt investeringsafkast er faldet fra 15,1 pct. i 2013 til 13 pct. i 2014.

Forrentningen af egenkapitalen er steget fra 14,2 pct. i 2013 til 15 pct. i 2014.

Selskabernes samlede solvensdækning, som udtrykker forholdet mellem selskabets opgjorte kapital og kapitalkravet, var i 2014 på 4,9, hvilket er en stigning på 0,1 siden 2013.

Kvartalsovervågning af skadeforsikringselskaberne

I den løbende overvågning af skadeforsikringselskaberne har Finanstilsynet blandt andet fokus på, hvor store risici skadeforsikringselskaberne tager på investeringsområdet. Særligt selskaber med en lav solvensgrad er følsomme overfor markedsrisici. En peer-group analyse af skadeforsikringselskaberne viser, at der ikke er nogen sammenhæng mellem, hvor velkapitaliserede selskaberne er, og hvor store risici de er villige til at tage målt i forhold til deres investeringsaktiver. Denne problemstilling inddrages i Finanstilsynets løbende inspektioner, og Finanstilsynet vil være særligt opmærksomt på, om selskaberne påtager sig for store risici i deres investeringer i forhold til deres økonomiske robusthed.

Den løbende overvågning fokuserer også på skadeforsikringselskabernes solvensgrad. Ultimo 2014 lå denne på et tilfredsstillende niveau for hovedparten af selskaberne.

Status på interne modeller efter udløb af præ-ansøgningsprocessen

Når Solvens II direktivet træder i kraft den 1. januar 2016, kommer der nye regler for opgørelsen af solvenskapitalkravet. Dette betyder blandt andet, at selskaberne kan ansøge Finanstilsynet om tilladelse til at benytte en intern eller partiel intern model til opgørelsen. Finanstilsynet har frem til foråret 2015 gennemført en præ-ansøgningsproces, hvor selskabernes parathed til at indsende en ansøgning er blevet vurderet.

Præ-ansøgningsprocessen blev i forsommeren 2015 afløst af en egentlig ansøgningsproces, idet Finanstilsynet nu har modtaget de første ansøgninger.

Solvens II parathed

Hen over årene har Finanstilsynet i samarbejde med udvalgte selskaber foretaget prøveberegninger af selskabernes Solvens II parathed. Desuden har Finanstilsynet på de løbende inspektioner gjort opmærksom på væsentlige ændringer som følge af Solvens II. Det har betydet, at selskaberne er godt forberedte, og Finanstilsynet vurderer, at ingen selskaber vil komme i solvensproblemer som følge af overgangen til de nye solvensregler.

Se kapitel 6 for generelle bemærkninger om statistikken bag analyseartiklen, herunder om datagrundlaget.

2. Hovedtendenser i skadeforsikringssekskabernes årsregnskaber

De direkte tegnende skadeforsikringssekskaber realiserede et samlet resultat før skat på 11,3 mia. kr. i 2014, svarende til en stigning på 38,3 pct. i forhold til resultatet for 2013, jf. tabel 1.

Tabel 1: Uddrag af resultatopgørelser og balancer 2010 - 2014

Mio. kr.	2010	2011	2012	2013	2014	Vækst p.a. pct.	
						2010-2014	2013-2014
Resultatposter							
Bruttopræmier	55.993	58.154	58.575	58.217	66.748	4,5	14,7
Afgivne genforsikringspræmier	-6.109	-7.515	-6.632	-6.707	-5.450	-2,8	-18,7
Præmieindtægter f.e.r.	49.330	50.279	52.419	51.293	61.430	5,6	19,8
Erstatningsudgifter f.e.r.	39.095	37.870	36.555	36.408	43.133	2,5	18,5
Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r.	8.916	8.967	9.123	9.325	10.903	5,2	16,9
Forsikringsteknisk resultat	1.094	3.209	6.011	5.154	7.010	59,1	36,0
Investeringsafkast (se anmærkning)	3.542	1.237	4.094	3.044	3.998	3,1	31,3
Årets resultat før skat	5.206	4.576	10.161	8.185	11.323	21,4	38,3
Balanceposter							
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter	82.221	88.735	87.788	84.019	100.840	5,2	20,0
Egenkapital	40.952	43.402	48.082	48.259	57.661	8,9	19,5
Aktiver i alt	145.010	155.288	155.059	153.760	181.372	5,8	18,0

Anm.: Forsikringssekskabet Danica og reassuranceselskaber er generelt ikke indeholdt i regnskabsanalysen, se afsnit 4: Om statistikken, samt markedsudviklingsartiklen fra 2008. F.e.r. betyder "for egen regning", dvs. efter fradrag af reassuranceandel, der afdækker en del af den forsikringsmæssige risiko. Investeringsafkastet er opgjort efter forsikringsteknisk rente. Regnskabstallene er baseret på indberetninger fra de institutter, der var på markedet i de enkelte år i femårsperioden.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Bruttopræmierne steg i 2014 med 14,7 pct. til 66,7 mia. kr., hvilket primært kan henføres til et enkelt selskabs filialisering af et datterselskab i et andet nordisk land.

Skadeforsikringssekskaberne afgav i 2014 genforsikringspræmier for ca. 5,5 mia. kr., svarende til et fald på 18,7 pct. i forhold til 2013. Genforsikringsandelen faldt endvidere til 8 pct. i 2014 mod 11,8 pct. i 2013, jf. appendiks 4.

Det forsikringstekniske resultat er i 2014 steget med 36 pct. til 7 mia. kr. og er dermed på det højeste niveau i perioden 2010-2014. Stigning i det forsikringstekniske resultat stammer primært fra den store stigning i præmieindtægter samt en lavere erstatningsprocent, jf. appendiks 1.

Efter et fald i 2013 steg det samlede investeringsafkast i 2014 med 3,1 pct. til ca. 4 mia. kr. Det samlede investeringsafkast for 2014 var dermed på niveau med afkastet i 2012, som var det hidtil højeste niveau i perioden 2010-2014.

Balancen steg med 27,6 mia. kr. i 2014 og udgjorde ved udgangen af året 181 mia. kr. svarende til en stigning på 18 pct. fra ultimo 2013 til ultimo 2014.

Nøgletal

Erstatningsprocenten for egen regning (f.e.r.) og omkostningsprocenten f.e.r. faldt med henholdsvis 0,8 og 0,5 procentpoint i 2014. Sektorens samlede lønsomhed, målt ved combined ratio, blev således forbedret med 1,2 procentpoint fra 89,2 pct. i 2013 til 88 pct. i 2014, jf. tabel 2.

Spændet i selskabernes lønsomhed målt ved de 10 pct. selskaber med den højeste og 10 pct. selskaber med den laveste combined ratio (hhv. 10 og 90 procent fraktilen) er faldet kraftigt i 2013 og 2014 som følge af en bedre lønsomhed for de 10 pct. selskaber med den laveste combined ratio, jf. appendiks 2. Spredningen mellem selskaberne er dermed blevet formindsket betydeligt, omend der stadig er stor forskel på de mest lønsomme og de mindst lønsomme.

Tabel 2: Nøgletal 2010 - 2014, vægtede gennemsnit

	2010	2011	2012	2013	2014
Erstatningsprocent f.e.r.	79,3	75,3	69,7	71,0	70,2
Omkostningsprocent f.e.r.	18,1	17,8	17,4	18,2	17,7
Combined ratio	97,3	93,2	87,1	89,2	88,0
Egenkapitalforrentning i procent	11,0	9,0	15,0	14,2	16,0
Solvensdækning	4,4	4,5	4,6	4,8	4,9

Anm.: Nøgletallene er beregnet som vægtede gennemsnit af de nøgletal, som de enkelte selskaber har indberettet til Finanstilsynet. Beregningerne er for hele 5-års-perioden baseret på de selskaber, der var på markedet i det pågældende år. Vægtene afspejler det enkelte selskabs tyngde inden for de pågældende nøgletal i det pågældende år. Nøgletallet solvensdækning er beregnet som et vægtet gennemsnit af de indberettede solvensdækninger. Nøgletallet combined ratio er beregnet som summen af erstatningsprocent f.e.r. og omkostningsprocent f.e.r.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

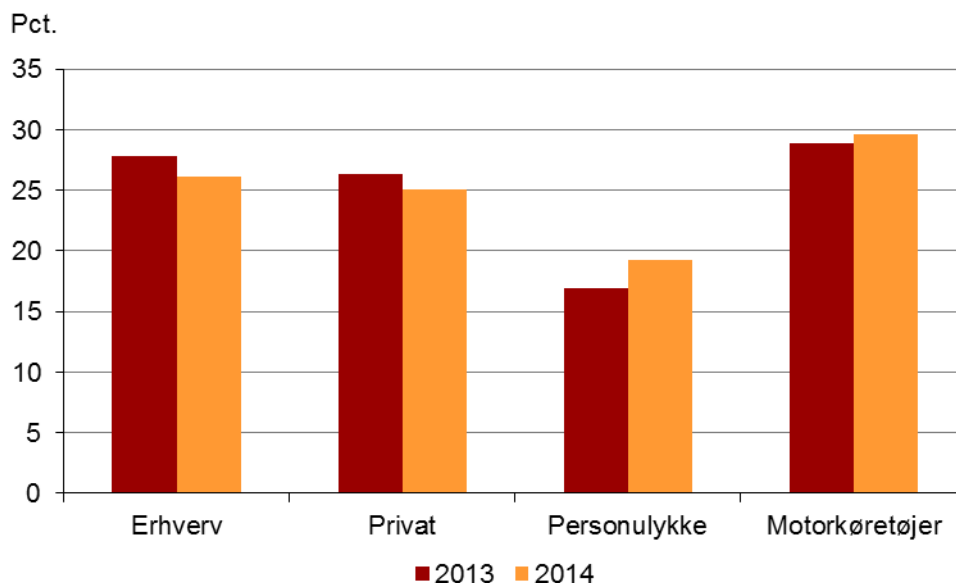
Forrentningen af egenkapitalen steg fra 14,2 pct. til 16 pct. fra 2013 til 2014, og ligger dermed på det højeste niveau i den observerede periode.

Selskabernes samlede solvensdækning, som udtrykker det antal gange selskabernes faktiske kapital er større end kapitalkravet, var i 2014 på 4,9, hvilket er en stigning på 0,1 siden 2013.

Bruttopræmieindtægter og erstatningsudgifter f.e.r. fordelt på hovedområder og brancher

Figur 1 viser selskabernes bruttopræmieindtægter fordelt på hovedbrancher. Motorkøretøjer tegner sig fortsat for den største andel af bruttopræmieindtægterne med næsten 30 pct. Andelen er steget marginalt fra 2013 til 2014.

Figur 1: Fordeling af bruttopræmieindtægter på hovedbrancher i 2013 og 2014

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Den gennemsnitlige bruttopræmie for forsikringer for motorkøretøjer har i de seneste år vist konstant fald, hvilket afspejler tendensen til, at danskerne køber flere og mindre biler, jf. tabel 3.

Tabel 3: Bruttopræmier og antal forsikringer for motorkøretøjer

	2010	2011	2012	2013	2014
Samlede bruttopræmier i mio. kr.	15.778	16.536	16.461	16.310	19.214
Antal forsikringer i alt	4.591.919	5.411.562	5.867.977	5.876.629	7.418.078
Gennemsnitlige bruttopræmier i kr.	3.436	3.056	2.805	2.775	2.590

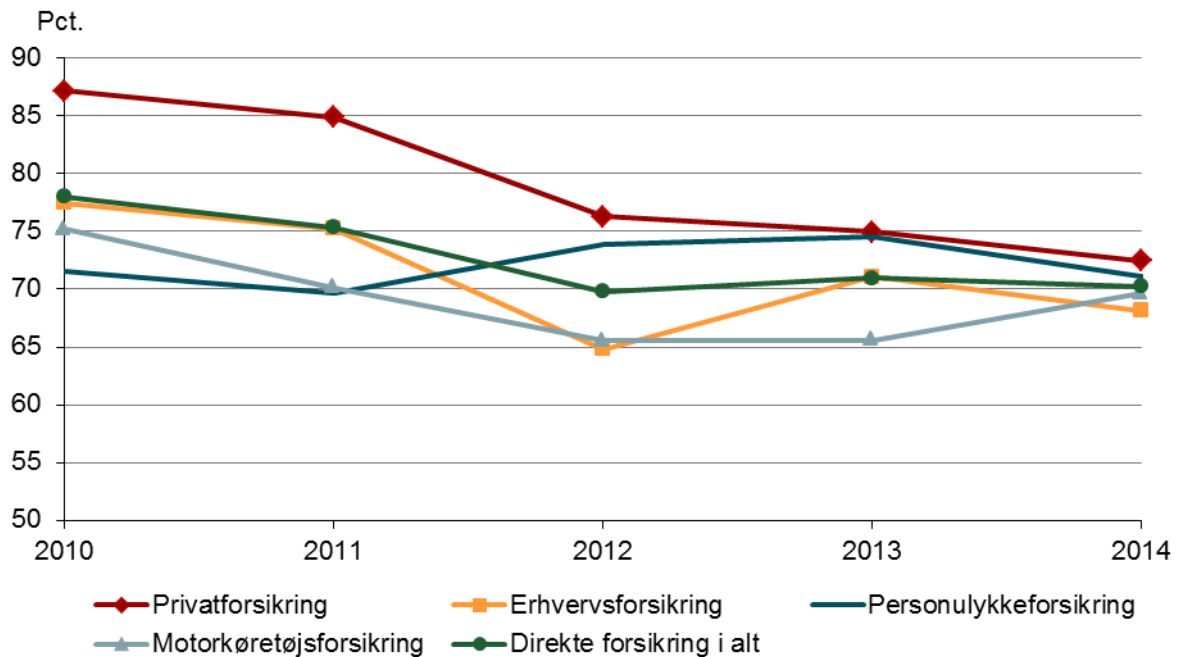
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Bruttopræmieindtægter fra erhvervs- og privatforsikring udgør en marginalt mindre andel i 2014 i forhold til 2013, mens andelen af bruttopræmieindtægter fra personulykke er steget fra 16,9 pct. til 19,3 pct.

Den samlede erstatningsprocent f.e.r. er faldet med 0,8% fra 2013 til 2014, jf. tabel 2. Betragtes udviklingen i erstatningsprocenterne f.e.r. for ovenstående hovedbrancher ses det, at faldet kommer fra erhverv, privat og personulykke, jf. figur 2. Det største fald er sket indenfor personulykke, hvor erstatningsprocenten f.e.r. faldt med 3,5 procentpoint fra 2013 til 2014. Indenfor motorkøretøjer er erstatningsprocenten steget med 4,1 pct.

De højeste erstatningsprocenter findes i hovedbrancherne privatforsikring og personulykke. Erstatningsprocenten for privatforsikring har dog været støt faldende de seneste fem år, og nærmer sig nu erstatningsprocenterne i de øvrige hovedbrancher.

Figur 2: Erstatningsprocenter f.e.r. hovedbrancher, 2010 – 2014

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Selskabernes fordeling på forsikringsteknisk resultat og investeringsafkast

Skadeforsikringsselskabernes samlede forretning kan opdeles i forsikringsmæssige kerneaktiviteter og investeringsaktiviteter, som primært vedrører forvaltningen af præmierne, indtil erstatningerne udbetales.

I alt 51 selskaber, svarende til 97 pct. af det samlede forsikringsmarked, formåede i 2014 at skabe overskud på den forsikringstekniske drift. Blandt disse selskaber formåede hovedparten desuden at generere et positivt investeringsafkast, jf. tabel . Markedsandelen blandt de selskaber, som har præsteret både et positivt forsikringsteknisk resultat og et positivt investeringsafkast er således steget marginalt fra 95 pct. i 2013 til 96 pct. i 2014.

Tabel 4: Selskaber fordelt efter forsikringsteknisk resultat og investeringsafkast

		Forsikringsteknisk resultat		
		<i>Positivt</i>	<i>Negativt</i>	
2014				
Investeringsafkast	<i>Positivt</i>	Antal selskaber	44	16
		Procent af bruttopræmier	84%	3%
	<i>Negativt</i>	Antal selskaber	7	2
		Procent af bruttopræmier	13%	0,0%
		Forsikringsteknisk resultat		
		<i>Positivt</i>	<i>Negativt</i>	
2013				
Investeringsafkast	<i>Positivt</i>	Antal selskaber	38	20
		Procent af bruttopræmier	81%	4%
	<i>Negativt</i>	Antal selskaber	6	3
		Procent af bruttopræmier	15%	0,1%
		Forsikringsteknisk resultat		
		<i>Positivt</i>	<i>Negativt</i>	
2012				
Investeringsafkast	<i>Positivt</i>	Antal selskaber	43	28
		Procent af bruttopræmier	95%	1%
	<i>Negativt</i>	Antal selskaber	3	1
		Procent af bruttopræmier	3%	0,1%

Anm.: Investeringsafkastet er opgjort efter forsikringsteknisk rente.
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

I alt 18 selskaber med en markedsandel på 3 pct. har haft forsikringsteknisk underskud i 2014. Blandt disse har 11 selskaber (1,1 pct. af markedet) desuden realiseret et forsikringsteknisk underskud i 2013 og af disse har 10 selskaber (0,5 pct. af markedet) ligeledes haft forsikringsteknisk underskud i 2012.

Blandt de selskaber der er udfordret på den forsikringstekniske drift i 2013, har 17 ud af de i alt 18 selskaber desuden realiseret et lavere investeringsafkast end gennemsnittet og har dermed i mindre omfang været i stand til at understøtte en svag lønsomhed i de forsikringsmæssige kerneaktiviteter.

I 2014 har 2 selskaber haft en problematisk kombination med både et negativt forsikringsteknisk resultat og et negativt investeringsafkast.

På baggrund af ovenstående kan det konkluderes, at en række i overvejende grad mindre skadeforsikringsselskaber opererer med en forretningsmodel, som over en årrække ikke har vist sig i stand til at generere overskud på den forsikringstekniske drift. Endvidere har hovedparten af disse selskaber i mindre grad været i stand til at understøtte en svag lønsomhed, idet de ikke har opnået et investeringsafkast højere end gennemsnittet. De omfattede selskaber har dog alle en tilstrækkelig solvensdækning pr. ultimo 2014.

3. Risici og løbende tilsyn med skadeforsikringsselskaberne

Kvartalsovervågning af skadeforsikringsselskabernes nøgletal

Finanstilsynets kvartalsovervågning er en af grundpillerne i det løbende tilsyn med skadeforsikringsselskaber. Overvågningen sker på baggrund af selskabernes opgørelse af registrerede aktiver samt deres indberetninger af kvartalsvise regnskabsdata og solvensoplysninger.

På baggrund af selskabernes indberetninger beregnes der en række forskellige nøgletal hvor der for hvert af nøgletallene er defineret tærskelværdier for, hvornår det giver Finanstilsynet anledning til at være særligt opmærksom.

Betydningen af at overvåge de registrerede aktiver knytter sig til, at det er en væsentlig del af Finanstilsynets rolle at sikre forsikringstagernes interesser i en konkurssituation. Selskaberne skal i en sådan situation have tilstrækkeligt med aktiver til at holde forsikringstagerne skadesløse. Overvågningen af de registrerede aktiver foregår i praksis ved, at selskaber indsender en revisorpåtegnet opgørelse af registrerede aktiver og en direktørpåtegnet opgørelse over selskabets hensættelser.

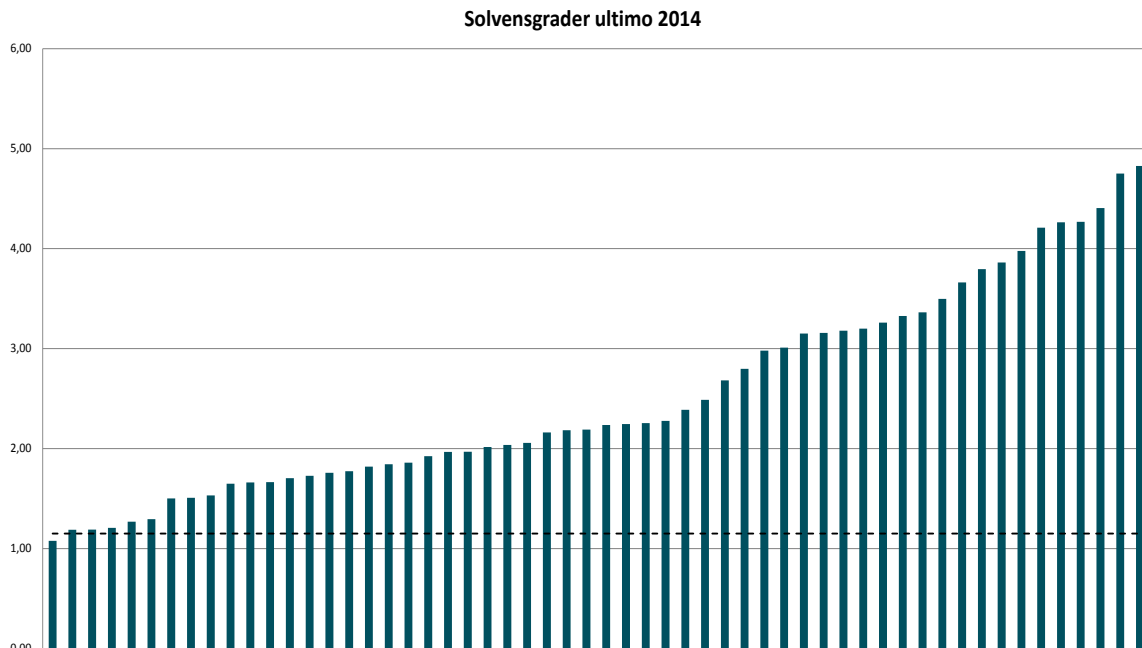
Tilsynet med selskabernes solvens er ligeledes af afgørende betydning, idet overholdelse af solvenskravet sikrer Finanstilsynet og forsikringsselskabet tid til at foretage de nødvendige foranstaltninger mhp. at sikre selskabets fremtidige kapitalgrundlag. Et utilstrækkeligt kapitalgrundlag afføder en øjeblikkelig reaktion fra Finanstilsynets side. Til sammenligning indeholder kvartalsovervågningen også nøgletal, der i højere grad indikerer i hvilken retning selskabet bevæger sig og hvor der evt. på sigt kan opstå problemer. Disse indikatorer er vigtige i et proaktivt tilsyn, men dog mindre væsentlige når det er selskabets øjeblikkelige eksistens, der står på spil.

Indikator for solvensen

Finanstilsynet benytter en indikator for solvensen udtrykt ved det enkelte selskabs tilstrækkelige basiskapital i forhold til det individuelle solvensbehov (ISB). Finanstilsynet vurderer som udgangspunkt, at et selskabs tilstrækkelige basiskapital bør overstige selskabets ISB med mindst 15 pct¹. Det fremgår af figur 3, at det er relativt få selskaber, der nærmer sig den kritiske grænse for solvensen og kun ét selskab der ligger under. I tilfælde af at et selskab kommer under grænsen, går Finanstilsynet i dialog med selskabet om, hvilke foranstaltninger man fra selskabets side vil gøre for at rette op på situationen. Et af Finanstilsynets mulige redskaber i forbindelse med solvensproblemer er at sætte selskabet under skærpet tilsyn. I sidste ende kan Finanstilsynet kræve, at selskabet udarbejder en kapitalgenoprettelsesplan.

¹ Fremadrettet vil Finanstilsynet tage udgangspunkt i en overdækning på 25 pct., jf. det ændrede trafiklys pr. 1. januar 2016.

Figur 3. Oversigt over selskabernes solvens, ultimo 2014

Kilde: Selskabernes solvensindberetninger, 4. kvartal 2014

Som det fremgår af figur 3, er der stor spredning i selskabernes solvensgrader, men flertallet har en solvensgrad på over 2, og de mest velkonsoliderede selskaber nærmer sig 5.

I forbindelse med kvartalsovervågningen udarbejdes der en række følsomhedsanalyser, der har til formål at beskrive, hvor robust selskabernes basiskapital er, hvis selskaberne udsættes for forskellige scenarier. I forbindelse med nedenstående scenarier undersøges det, om basiskapitalen i forhold til ISB kan vedblive at være over 115 pct. på trods af forskellige negative påvirkninger:

- Scenarie 1: Aktiebeholdning nedskrives til 0
- Scenarie 2: Selskabet udsættes for to katastrofer svarende til, at selskabets selvbehold i forbindelse med genforsikring skal afholdes to gange
- Scenarie 3: Selskaber, hvor ISB/bruttopræmier udgør mindre end 30 pct., får undersøgt konsekvensen af at deres ISB fastsættes til 30 pct. af bruttopræmierne
- Scenarie 4: For selskaber med en combined ratio (CR) på over 100 beregnes det, hvor lang tid selskabet vil have tilstrækkelig kapital med uændret CR og et investeringsresultat på 0
- Scenarie 5: Selskabets erstatningshensættelse justeres, så forholdet mellem erstatningshensættelsen og bruttopræmien er lig med gennemsnittet i den relevante risikogruppe

Risikotagning på investeringsområdet

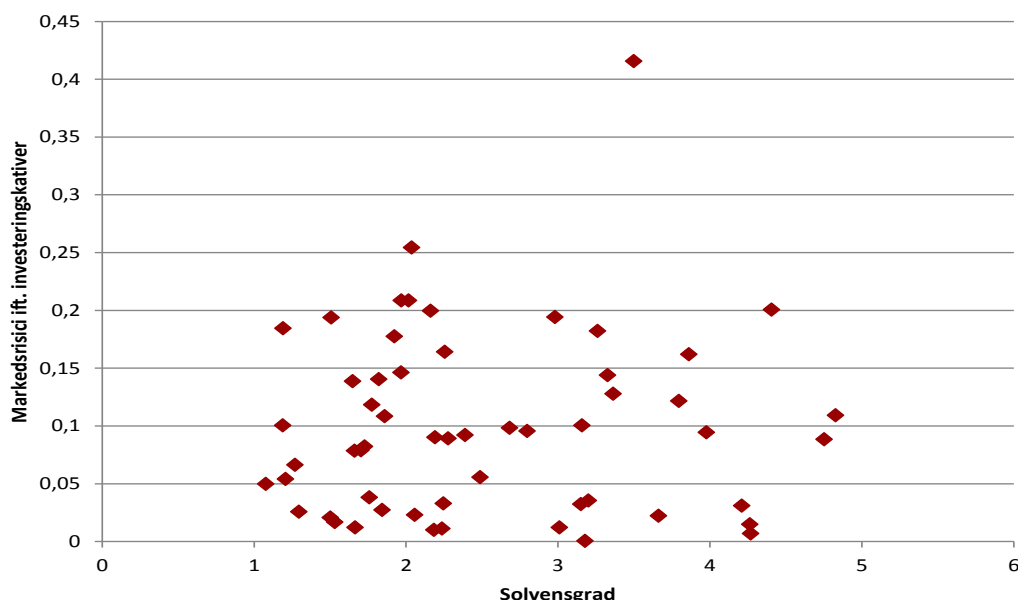
Et forsikringssselskabs aktiviteter består overordnet af forsikrings- og investeringsdrift.

Skadeforsikringselskaber har meget stor indflydelse på forsikringsdriften og Finanstilsynet er særlig opmærksom på gruppen af selskaber, der kører med forsikringsteknisk underskud samtidig med, at de er svagt kapitaliserede. Dette undersøges blandt andet ved hjælp af følsomhedsanalyser som nævnt ovenfor.

På investeringssiden er selskaberne i vidt omfang undergivet vilkårene på de finansielle markeder. Af den grund har markedsrisici en særlig bevågenhed fra Finanstilsynets side.

Beregnes markedsrisikoen i forhold til investeringsaktiverne opnås et ensartet mål for selskabernes risikovillighed. Det fremgår af figur 4, at der ikke umiddelbart er nogen sammenhæng mellem dette risikomål og selskabernes solvensgrad.

Figur 4. Sammenhæng mellem markedsrisiko i forhold til investeringsaktiver og solvensgrad

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Det fremgår, at selskaber med lav solvensgrad ikke er mindre villige til at påtage sig risiko end velkonsoliderede selskaber. Blandt de seks selskaber med den laveste solvensgrad er der stor variation i markedsrisicienes andel af investeringsaktiverne. Blandt disse relativt svagt kapitaliserede selskaber påtager selskabet med den største risikovillighed sig syv gange mere risiko i forhold til selskabet med den mindste risikovillighed - målt i forhold til de respektive investeringsaktiver.

Konklusion

Finanstilsynets løbende overvågning skal mindske risikoen for, at de centrale økonomiske forhold i et selskab udvikler sig kritisk i perioden mellem to inspektioner.

En peer-group analyse af skadeforsikringselskaberne viser, at der ikke er nogen sammenhæng mellem, hvor velkapitaliserede selskaberne er, og hvor store risici de er villige til at tage målt i forhold til deres investeringsaktiver. Finanstilsynet vil derfor også fremadrettet følge investeringsområdet nøje med henblik på at vurdere, om selskaberne påtager sig for store risici i deres investeringer i forhold til deres økonomiske robusthed.

4. Status på interne modeller efter udløb af præ-ansøgningsprocessen

Modeller for beregning af solvenskapitalkravet

Skadeforsikringselskaberne skal besidde et anerkendt kapitalgrundlag til dækning af solvenskapitalkravet. Når Solvens II reglerne træder i kraft den 1. januar 2016 kommer der nye regler for opgørelsen af solvenskapitalkravet. Under Solvens II kan dette beregnes enten i overensstemmelse med standardmodellen, med standardmodellen med selskabsspecifikke parametre eller med en intern model.

Standardmodellen er en model udarbejdet af Europa-Kommissionen med råd fra EIOPA². Den er kalibreret med data fra forsikringselskaber i Europa. Standardmodellen med selskabsspecifikke parametre er standardmodellen kalibreret med selskabets egne data. En intern model er et selskabs egen udviklede model, der kalibreres med selskabets egne data.

Standardmodel og intern model

Der findes ikke en formel definition af, hvad en intern model er. Derfor kan interne modeller forstås bedst ift. standardmodellens definition og opbygning.

Under Solvens II skal selskaberne beregne det forventede økonomiske tab, som vil indtræffe indenfor de kommende 12 måneder i en "1 ud af 200 års begivenhed". Regelsættet indeholder en standardmodel, som for mange selskaber beskriver selskabets risici tilstrækkeligt godt, og størstedelen af selskaberne anvender derfor denne metode til opgørelsen af kapitalkravet. For selskaber med mere specielle risici eller selskaber, som har tilstrækkeligt med data omkring selskabets risici, kan selskabet vælge enten at tilpasse standardmodellen med egne data, en såkaldt selskabsspecifik standardmodel, eller vælge i større grad selv at lave statistiske modeller til beskrivelse af selskabets risici. Sådanne modeller betegnes som interne modeller, og kan enten dække alle selskabets risikogrupper, en såkaldt fuld intern model, eller udvalgte risikogrupper f.eks. forsikringsrisici, en såkaldt partiel intern model.

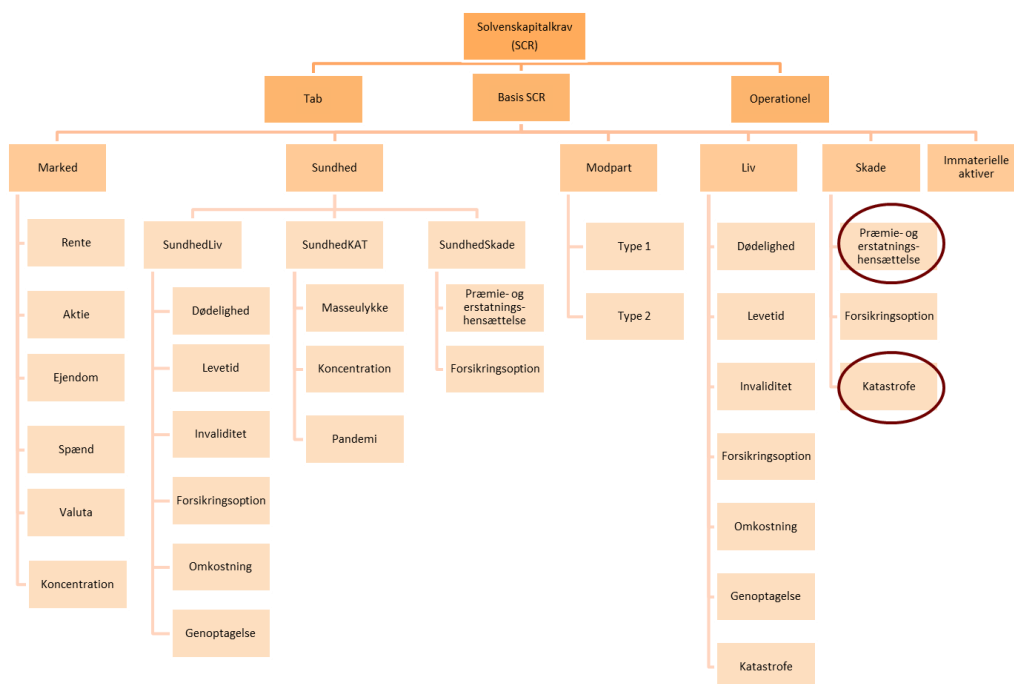
Standardmodellen består af flere moduler, som hver repræsenterer en risiko, selskabet er eksponeret for. Desuden indeholder modellen en korrelationsmatrix som specificerer, hvordan disse risici er korreleret med hinanden. De enkelte moduler fremgår af figur 5.

² Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger

En partiel intern model forstås som en model, der erstatter enkelte moduler eller undermoduler i standardmodellen. Et skadeforsikringselskab kan f.eks. erstatte hele modulet for skadeforsikringsrisici eller en kombination af undermoduler som vist markeret med røde cirkler i figur 5. En partiel model skal kunne integreres i standardformlen for at beregne det samlede kapitalkrav SCR.

En komplet intern model forstås som en intern model, der erstatter alle moduler i standardmodellen. Både partielle interne modeller og komplette interne modeller kan tilføje et eller flere moduler og delmoduler, der ikke er med i standardmodellen eller ændre på strukturen af den, hvis det menes, at disse bedre afspejler selskabets risici og forretningsmodel. Eksempler på tilføjede moduler, der også er kendt som skræddersyede modeller, er modellerne for terrorrisiko, løbende ydelsesrisiko og realkreditobligationsrisiko. Eksempler på ændringen af strukturen af standardmodellen er sammensætningen af delmodulerne præmie- og erstatningshensættelsesrisiko under modulerne sundhedsforsikrings- og skadeforsikringsrisici.

Figur 5. Moduler og delmoduler i standardmodellen

Selskaberne kan ansøge om godkendelse af en koncern intern model eller en individuel intern model. En koncern intern model bruges til at beregne både koncernens solvenskapitalkrav på konsolideret niveau og koncernens datterselskabers solvenskapitalkrav. En individuel intern model bruges til at beregne datterselskabers solvenskapitalkrav.

Krav til interne modeller

Kravene til interne modeller, der stilles i Solvens II-direktivet³, er blevet implementeret i *Bekendtgørelse om opgørelse af solvenskapitalkravet ved anvendelse af en af Finanstilsynet godkendt intern model* (nr. 355 af 8. april 2015). Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2016.

Herudover har Kommissionen udstedt 6 forordninger, der har direkte retsvirkning i Danmark, og som derfor ikke skal implementeres særskilt. Disse forordninger er trådt i kraft, og indeholder bl.a. krav til indholdet af ansøgningen og krav til tilsynsmyndighedernes vurdering af og afgørelse vedrørende ansøgningen⁴.

Endelig har EIOPA udstedt en lang række retningslinjer, der primært stiller krav til de nationale tilsynsmyndigheder, og har til formål at skabe en konsekvent og effektiv tilsynspraksis samt sikre en fælles, ensartet og konsekvent anvendelse af EU-lovgivningen.

Der er således ganske mange krav til en intern model. De tre vigtigste krav er:

- Modellen skal afspejle de risici selskabet har
- Den interne model skal være almindeligt anvendt og spille en vigtig rolle i selskabets ledelsessystem (kaldet "use-test")
- Modellen skal valideres regelmæssigt. Valideringen omfatter overvågning af den interne models funktion, gennemgang af om modelspecifikationerne fortsat er hensigtsmæssige og måling af modellens resultater mod de hidtidige realiseringer

Præ-ansøgningsprocessen

CEIOPS (nu EIOPA) anbefalede i marts 2009, at forsikringselskaber med interesse for anvendelse af en intern model til udregning af solvenskapitalkravet under Solvens II og tilsynsmyndighederne skulle indgå i en præ-ansøgningsproces for interne modeller. Formålet med præ-ansøgningsprocessen var, at tilsynsmyndighederne skulle vurdere selskabernes parathed til at indsende en komplet ansøgning om anvendelse af en (partiel) intern model til udregning af selskabets solvenskapitalkrav.

Flere danske skadeforsikringsselskaber deltog i præ-ansøgningsprocessen, der begyndte i december 2010, og nogle af dem deltog også i 2014 i Finanstilsynets pilotprojekt til test af EIOPAs skabelon for ansøgning om godkendelse af interne modeller. Fokus på præansøgningsprocessen var overordnet, at dokumentationen af den interne model opfyldte kravene hertil herunder, at modellens tekniske specifikationer var på plads, og modellen blev brugt regelmæssigt som et risikostyringsværktøj.

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II).

⁴ Forordning 2015/499/EU

Præ-ansøgningsprocessen for interne modeller og pilotprojektet sluttede med udgangen af marts 2015, og Finanstilsynets sendte en rapport til hvert selskab med vurdering af selskabets parathed til at indsende en komplet ansøgning.

Ansøgningsprocessen

Finanstilsynet har per 1. juli 2015 modtaget i alt 4 ansøgninger om godkendelse af partielle og komplette interne modeller.

Når selskaberne har indgivet deres ansøgning, har Finanstilsynet en måned til at afgøre om ansøgningen er komplet, og i alt seks måneder til at træffe en afgørelse. Alle ansøgninger forventes at blive behandlet af Finanstilsynets bestyrelse i løbet af andet halvår 2015.

For skadeforsikringselskaberne giver anvendelsen af de interne modeller en reduktion i solvenskapitalkravet i forhold til at anvende standardmodellen. Finanstilsynet vil i forbindelse med behandlingen af ansøgningerne have et stærkt fokus på, at modellerne rent faktisk berettiger denne reduktion af solvenskapitalkravet, ligesom Finanstilsynet vil lægge vægt på, at modellen bruges regelmæssigt og er stærkt forankret i selskabernes ledelser.

Den videre proces

Finanstilsynet forventer, at de godkendte interne modeller løbende lever op til kravene til interne modeller. Der er et europæisk samarbejde i EIOPA regi med det formål at bygge fælles relevante kvalitative og kvantitative standarder, der kan bruges som benchmark for udviklingen af interne modeller.

5. Solvens II parathed

Siden introduktionen af det individuelle solvensbehov (ISB) i 2007 har der været metodefrihed i opgørelsen af kapitalkravet, hvilket har medført, at pensions- og forsikringselskaberne har anvendt forskellige opgørelsesmetoder.

Finanstilsynet accepterede i begyndelsen disse forskelle i forventning om, at Solvens II-reglerne indenfor kort tid ville træde i kraft og sikre ensartet beskyttelse af forsikringstagerne. Men med udskydelsen af Solvens II-reglerne i 2012 anså Finanstilsynet det for nødvendigt at opstille klare krav til metoder og sikkerhedsniveau for opgørelsen af det individuelle solvensbehov, da beskyttelsen af forsikringstagerne ellers ville være uensartet for længe, og de opgjorte solvensbehov ikke ville være sammenlignelige.

Disse hensyn udmøntede sig i ændringen af bekendtgørelse om solvens og driftsplaner, der trådte i kraft den 1. januar 2014. Inden bekendtgørelsen trådte i kraft, var de primære metoder brugt til beregning af ISB tidligere udgaver af standardmodellen, Finanstilsynets trafiklys, stresstests eller egen udviklet model.

Med den nye bekendtgørelse kan ISB opgøres enten ved brug af standardmodellen, standardmodellen med selskabsspecifikke parametre eller en (partiel) intern model. Selskaberne skal beregne det forventede økonomiske tab, som vil indtræffe indenfor de kommende 12 måneder i en "1 ud af 200 års begivenhed".

Hen over årene har Finanstilsynet i samarbejde med udvalgte selskaber foretaget prøveberegninger af standardmodellen. Desuden har Finanstilsynet på de løbende inspektioner gjort opmærksom på væsentlige ændringer som følge af Solvens II. Det har betydet, at selskaberne er godt forberedte, og Finanstilsynet vurderer, at ingen selskaber vil komme i solvensproblemer som følge af overgangen til de nye solvensregler.

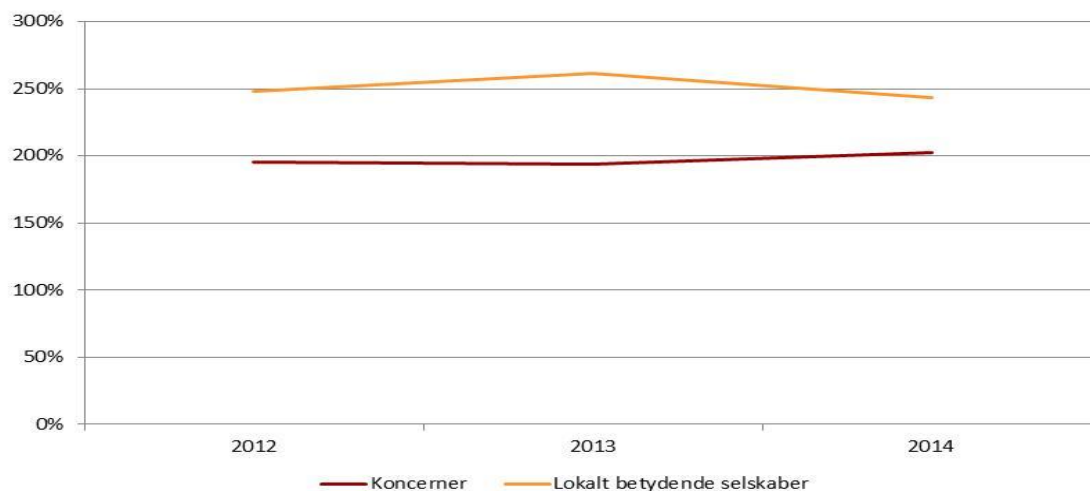
I 2014 var i alt 14 selskaber betegnet som gruppe 2 selskaber, hvilket blandt andet indebærer, at den årlige bruttopræmie ikke må overstige 5 mio. euro. Disse selskaber er ikke omfattet af Solvens II reglerne, og har således stadig metodefrihed til opgørelse af ISB. De 14 selskaber indgår derfor ikke i nedenstående sammenligninger og analyser.

Udvikling af solvensgrad og ISB

Når der sker en væsentlig ændring i selskabernes solvensbehov, er det naturligt at starte med at betragte betydningen for solvensgraden, som her er defineret som basiskapitalen i forhold til ISB. I figur 6 ses udviklingen i den gennemsnitlige solvensgrad opgjort i forhold til ISB vægtet med bruttopræmier.

Som det fremgår af figur 6 er solvensgraden for lokalt betydende selskaber faldet fra 262 pct. ultimo 2013 til 243 pct. ultimo 2014. Flere af de lokalt betydende selskaber brugte simple metoder til opgørelse af ISB inden 2014, hvorfor der skete en væsentlig stigning i ISB for disse selskaber, og dermed et fald i solvensgraden. Det skal dog bemærkes, at der fortsat er tale om en solid overdækning.

Figur 6: Udvikling i gennemsnitlig solvensgrad ift. ISB vægtet med bruttopræmier

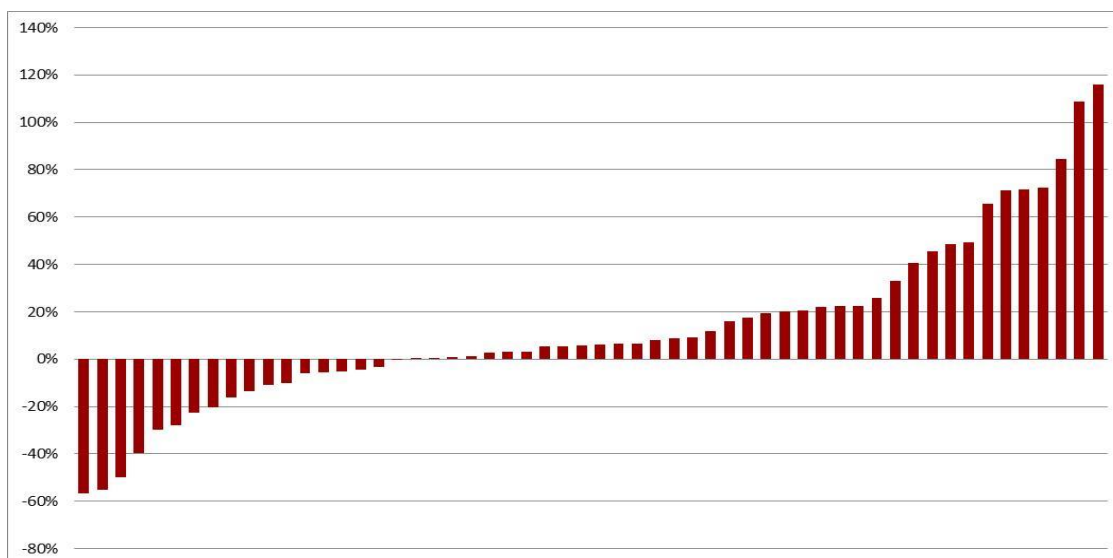
Anm.: Gruppen af "koncernselskaber" omfatter moderselskaber og døtre i en koncern, som tegner forsikringer i hele landet. Gruppen af "lokalt betydende selskaber" omfatter typisk selskaber med et lokalt tilhørsforhold, som ikke er en del af en betydende koncern, samt selskaber der tegner forsikringer for særlige kundegrupper.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

For koncerner er der ikke sket nævneværdige ændringer i solvensgraden. Dette skyldes, at de største selskaber allerede i 2012-2013 brugte deres interne modeller, som de fortsat benytter efter overgangen til ensartet beskyttelse.

For at få et overblik over betydningen af de nye solvensregler for det enkelte selskab betragtes den procentvise ændring i ISB fra ultimo 2013 til 1. kvartal 2014 i figur 7. Generelt er der sket en stigning i solvensbehovet. Et simpelt gennemsnit giver en stigning i ISB på 12,5 pct. Som nævnt ovenfor var selskaberne godt forberedte på ændringerne i solvensreglerne via prøveberegninger, samt generelle Solvens II forberedelser. Stigningen kom derfor ikke som en overraskelse hverken for selskaberne eller Finanstilsynet.

Figur 7: Procentvis ændring i ISB fra ultimo 2013 til 1. kvartal 2014

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

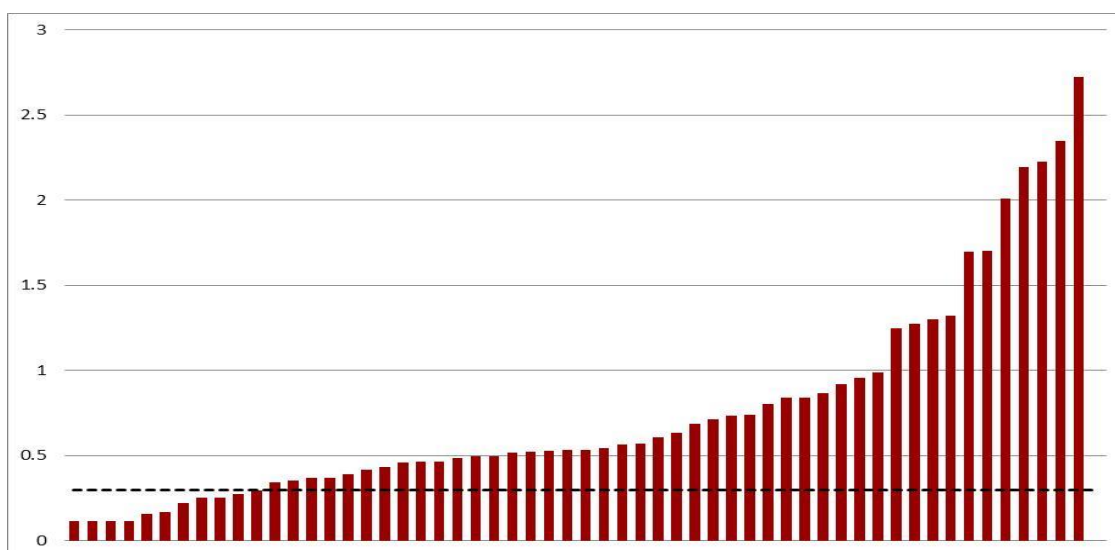
En del af selskaberne brugte allerede inden overgangen til ensartet beskyttelse en udgave af standardmodellen. For disse selskaber er der kun sket en marginal ændring. For selskaberne hvor ISB er steget markant, skyldes det, at standardmodellens stress på forsikrings- og markedsrisici er væsentlig højere end de tidligere benyttede metoder. Endelig er der en række selskaber, som tidligere har benyttet mere konservative stress end standardmodellens, hvorfor deres ISB er faldet.

Tilsyn med ISB

Finanstilsynet fører løbende tilsyn med ISB både ved den kvartalsvise overvågning og ved inspektioner. Som en del af kvartalsovervågningen betragtes bl.a. ISB i forhold til bruttopræmier. Formålet med dette nøgletal er, at vurdere om ISB giver et retvisende billede af selskabets risici. Finanstilsynet vurderer som udgangspunkt, at ISB bør udgøre minimum 30 pct. af bruttopræmierne, og selskaberne vil, hvis de ligger under dette pejlemærke, blive bedt om at forklare årsager hertil. Årsager kan f.eks. være, at selskabet har en simpel forretningsmodel og/eller konservative investeringer. Forholdet for hvert selskab ses i figur 8 for 2014. Det fremgår, at de fleste selskaber ligger over de 30 pct. De selskaber der ligger under grænsen har tidligere forklaret årsager hertil overfor Finanstilsynet.

Langt de fleste selskaber har valgt at benytte standardmodellen, hvilket gør det nemmere at benchmarke selskabernes solvensbehov. Solvensbehovet udregnes som summen af basissolvensbehovet (BSB) og operationelle risici. BSB er specificeret i forskellige risici, nemlig markeds-, modparts-, livsforsikrings-, sundhedsforsikrings- og skadeforsikringsrisici. Da ikke alle risici rammes på en gang, er der også diversifikation mellem dem. Ved at sætte de forskellige risici og diversifikationen i forhold til BSB fås et sammenligningsgrundlag på tværs af selskaber.

Figur 8: ISB i forhold til bruttopræmie ultimo 2014

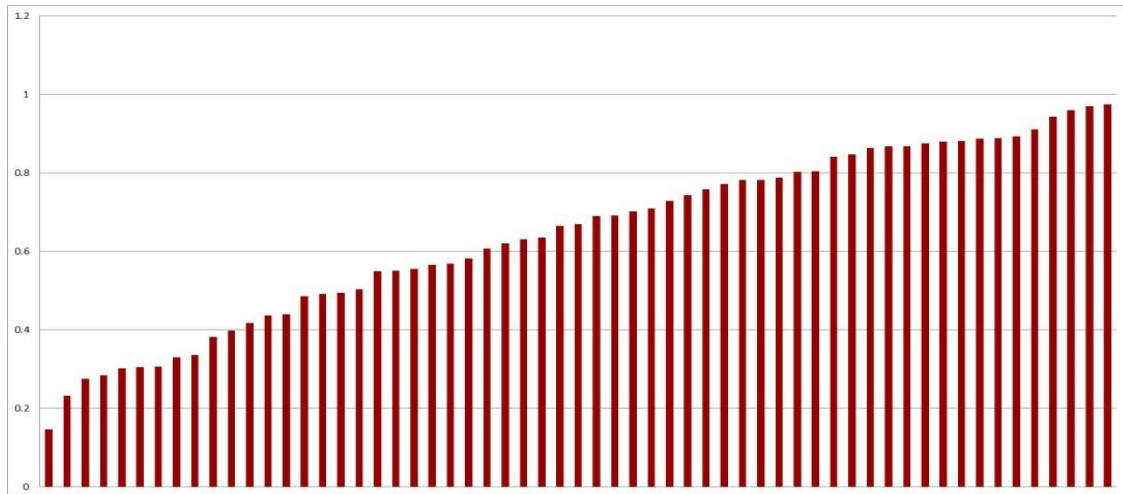

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

I figur 9 ses forsikringsrisici i forhold til BSB. Forsikringsrisici fås ved at lægge modulerne sundheds- og skadesforsikringsrisici fra standardmodellen sammen, hvor der summeres ved brug af den relevante korrelation fra standardmodellen.

For 71 pct. af selskaberne udgør forsikringsrisici mere end 50 pct. af BSB. For disse selskaber er forsikringsforretningen altså den primære risiko, hvilket betyder, at de tager begrænsede markeds- og modpartsrisici. Lave forsikringsrisici kan bl.a. skyldes, at selskabet genforsikrer en stor del af porteføljen, hvilket begrænser forsikringsrisiciene. Til gengæld er der risiko for, at modparten, altså genforsikringsselskabet, ikke kan vedligeholde sine forpligtelser. Dvs. at selskabets forsikringsrisici bliver transformeret til modpartsrisici.

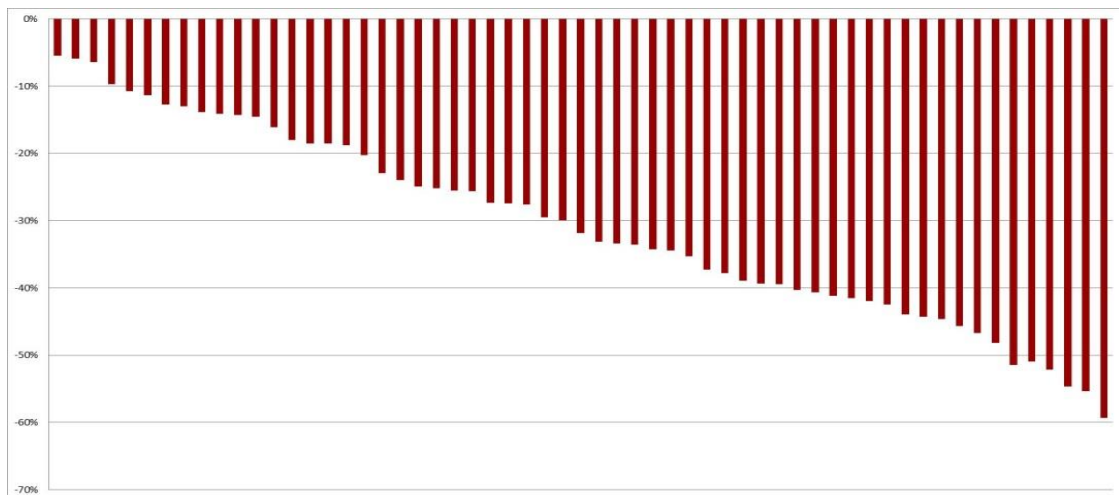
Figur 9: Forsikringsrisici i forhold til BSB ultimo 2014

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

I figur 10 ses diversifikationen mellem de ovennævnte risikogrupper i forhold til BSB. Figuren viser stor spredning i diversifikationen. Generelt vil selskaber, hvor én risiko er langt større end de resterende, få en lav diversifikationseffekt. Dette skyldes, at selskabet primært vil være eksponeret overfor denne ene risiko. Høj diversifikation betyder, at selskabets risici er mere ligeligt fordelt, hvilket giver større diversifikation, end hvis selskabet kun var eksponeret mod én risiko,

Figur 10: Diversifikation i forhold til basissolvensbehovet ultimo 2014

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Konklusion

Det er Finanstilsynets vurdering, at selskaberne er godt forberedte på Solvens II reglerne som træder i kraft den 1. januar 2016. Finanstilsynet vurderer således, at ingen selskaber forventes at komme i solvensproblemer som følge af overgangen til de nye regler

På vej mod Solvens II-reglernes ikrafttræden indførtes nye solvensregler pr. 1. januar 2014, der generelt har betydet en stigning i selskabernes solvensbehov, som man kan se i figur 8. Stigningen har dog ikke den store betydning for solvensgraden, jf. figur 7, og ingen selskaber er kommet i solvensproblemer som følge af overgangen.

Den ensartede opgørelse gør det nemmere at benchmarke selskaberne. Der er dog stadig stor forskel på de enkelte selskaber. Forskellene kan forklares ud fra selskabernes forretningsmodel og standardmodellens opbygning. Finanstilsynet er i dialog med de selskaber, hvor forskellene ikke umiddelbart kan forklares.

6. Om statistikken

Markedsudviklingsartiklen er som udgangspunkt baseret på indberettede årsregnskaber for direkte tegnende skadeforsikringsselskaber i Danmark. Analyserne i artiklen omfatter alle danske skadeforsikringsselskaber med tilladelse fra Finanstilsynet og som ikke har truffet beslutning om ophør før den 1. januar 2014.⁵

Forsikringsselskabet Danica er udeladt i visse beregninger. Årsagen til dette er, at selskabet fungerer som holding selskab for Danica Pension, se evt. også Markedsudviklingsartikel for skadeforsikringsselskaber 2008. For regnskabsåret 2014 har 67 direkte tegnende skadeforsikringsselskaber indberettet.

Regnskabstal og nøgletal for de enkelte skadeforsikringsselskaber samt aggregerede tal vil blive gjort tilgængelige på Finanstilsynets hjemmeside – www.finanstilsynet.dk. Reassuranceselskaberne indgår i dette statistiske materiale.

Reassuranceselskaber

Opdelingen i direkte og indirekte tegnende skadeforsikringsselskaber er ikke helt entydig, idet enkelte reassuranceselskaber har direkte forretninger og flere af de direkte tegnende skadeforsikringsselskaber tillige tegner indirekte forretning.

Blandt de 69 skadeforsikringsselskaber under dansk tilsyn er 7 i denne artikel defineret som reassuranceforsikringsselskaber, heraf er hovedparten såkaldte captives.⁶ Et selskab betegnes i denne artikel som et reassuranceselskab eller genforsikringsselskab, når selskabets indirekte bruttopræmieindtægter de seneste 5 år udgør mere end 50 pct. af selskabets samlede bruttopræmieindtægter de seneste 5 år. Reassuranceselskabernes samlede bruttopræmieindtægter udgør 591 mio. kr. i 2014, svarende til 0,9 pct. af de samlede bruttopræmieindtægter.

⁵ To selskaber udarbejder forskudte regnskaber. Danish Crown (53089), som er medtaget i artiklen og Forsikringsselskabet af 1. juni 2007 A/S (53105) som ikke er medtaget i artiklen.

⁶ Captives er forsikringsselskaber, der ejes af selskaber eller koncerner og udelukkende har til formål at forsikre selskabets eller koncernens risici.

7. Appendiks

Appendiks 1: Erstatningsprocenter f.e.r. fordelt på brancher 2014

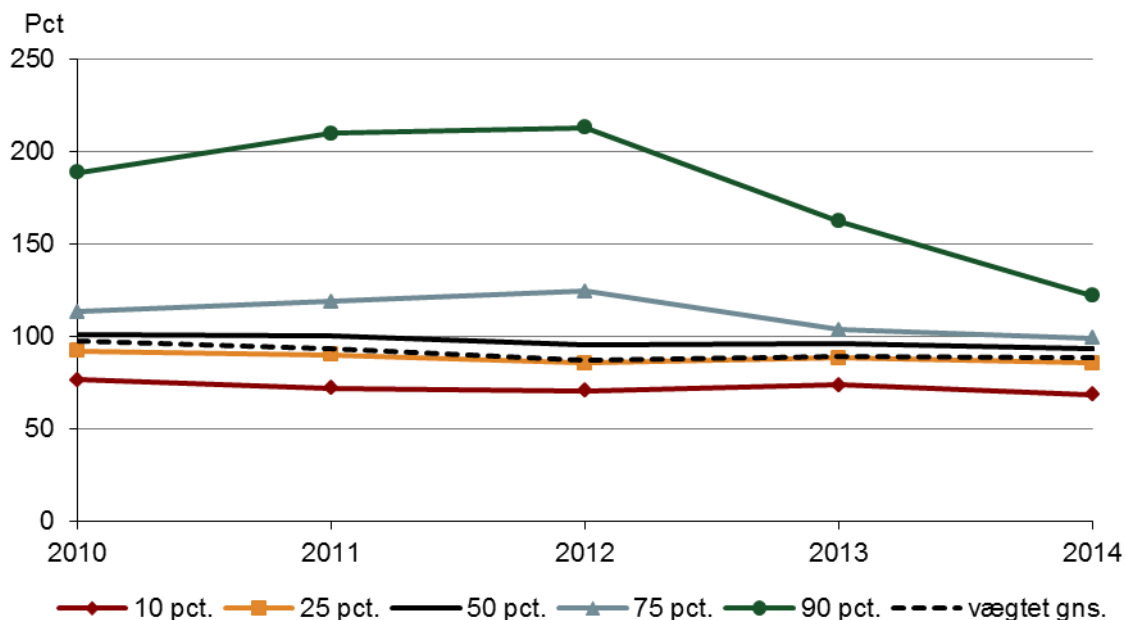
Mio. kr. og procent	Præmieindtægter	2014		2013
		Erstatningsudgifter	Erstatningsprocent	Erstatningsprocent året før
Arbejdsskadeforsikring	2.836	1.253	44,2	57,2
Bygningsforsikring	4.822	3.817	79,2	86,0
Byggeskade forsikring	35	7	20,8	-35,3
Løseførsikring m.v.	2.452	1.649	67,3	67,3
Erhvervsansvarsforsikring	2.005	1.583	79,0	70,7
Sø- og transportforsikring	903	582	64,4	63,5
Anden erhvervsforsikring	1.250	850	68,0	69,0
I alt erhvervsforsikring	14.302	9.742	68,1	71,1
Familieforsikring	5.196	3.980	76,6	78,1
Grundejerforsikring	6.619	4.833	73,0	76,3
Fritidshusforsikring	853	541	63,4	59,0
Ejerskifteforsikring	287	272	94,8	78,0
Anden privatforsikring	2.449	1.535	62,7	70,2
I alt privatforsikring	15.403	11.161	72,5	75,0
Sundhedsforsikring	1.557	1.202	77,2	73,8
Enkelt ulykkes- og sygeforsikring	10.409	7.302	70,1	74,5
Erhvervsudygtighedsforsikring	150	109	72,7	80,7
I alt personulykkesforsikring	12.115	8.612	71,1	74,6
Ansvar	6.219	5.172	83,2	77,1
Kasko	11.859	7.421	62,6	59,2
I alt motorkøretøjsforsikring	18.078	12.593	69,7	65,6
Kredit- og kautionforsikring	182	130	71,1	82,8
Turistassistanceforsikring	931	735	78,9	78,9
Retshjælpsforsikring	204	22	10,7	3,9
I alt direkte forsikring	61.217	42.995	70,2	71,0

Anm.: Bemærk at tabel 2 angiver den samlede bruttoerstatningsprocent, mens erstatningsprocenten i denne tabel er for egen regning. Reassuranceselskabernes direkte forretning er til forskel for tabel 2 medregnet nærværende tabel.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Appendiks 2: Udviklingen i udvalgte nøgletal

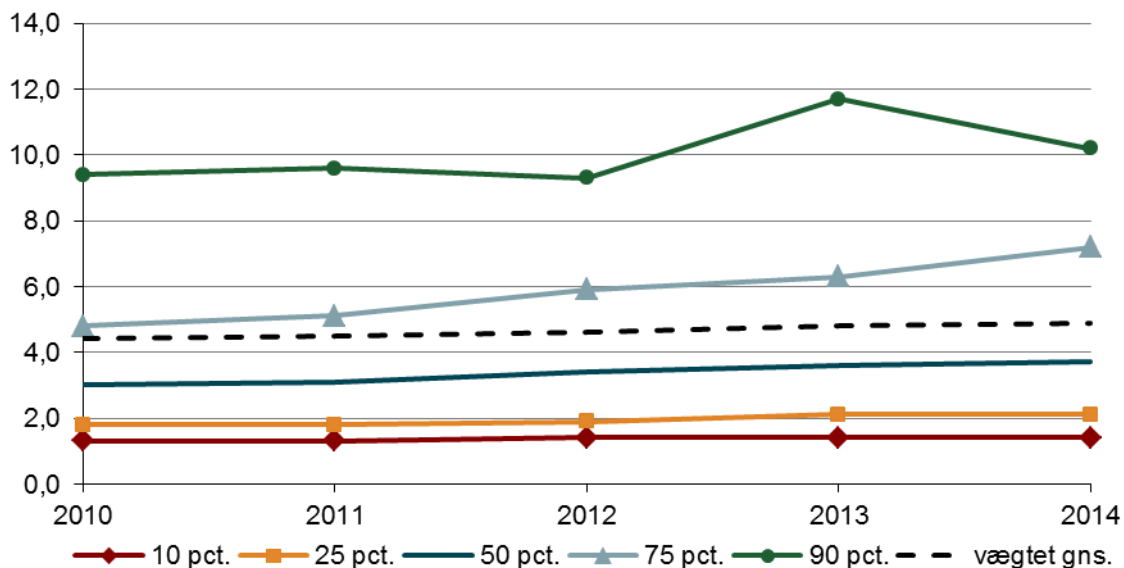
Figur A1: Combined Ratio – fraktiler og vægtet gennemsnit 2010 – 2014

Anm.: Forsikringselskabet Danica indgår ikke i beregningerne. Fraktileerne er beregnet på grundlag af de nøgletal, som de enkelte selskaber har indberettet til Finanstilsynet. Det vægtede gennemsnit er indtegnet på grundlag af de i tabel 2 anførte nøgletal for 5-års-perioden.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Figur A2: Solvensdækning – fraktiler og vægtet gennemsnit 2010 – 2014

Anm.: Solvensdækningen er beregnet i forhold til kapitalkravet – Solvens I. Det vægtede gennemsnit er indtegnet på grundlag af de i tabel 2 anførte nøgletal for 5-års-perioden. Solvensdækningen beskriver det antal gange basiskapitalen er større end kapitalkravet.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

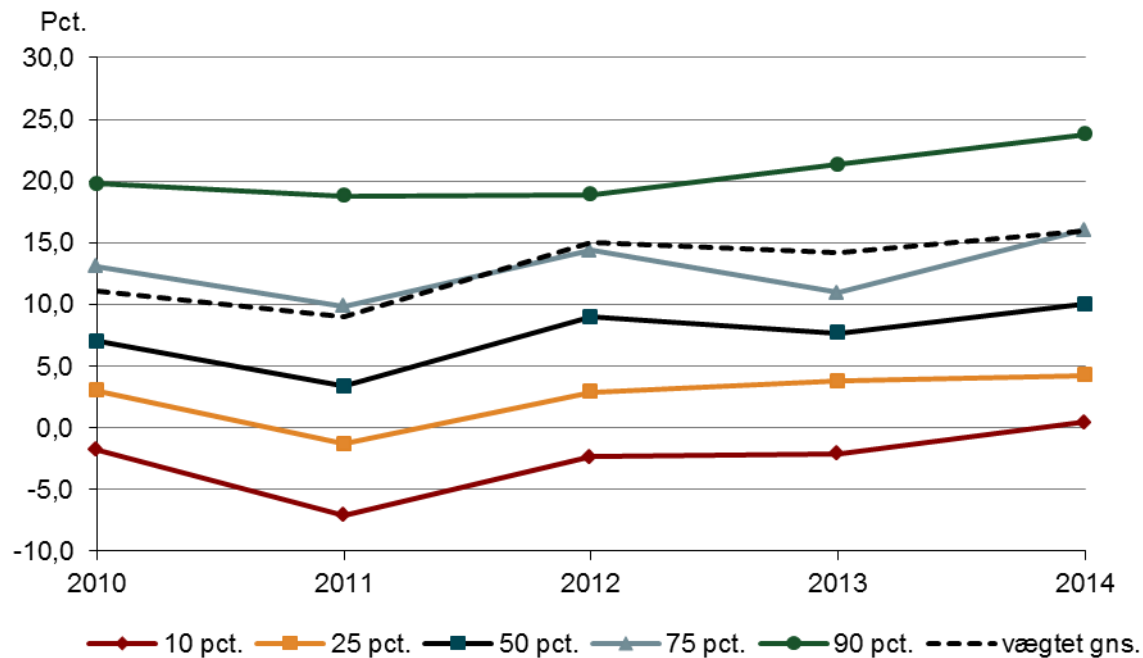
Tabel A1: Operating ratio 2010 – 2014

Pct.	2010	2011	2012	2013	2014
Operating ratio	98,0	94,4	89,9	91,0	89,5

Anm.: Operating ratio måler udgifter til erstatning og administration pr. præmiekrone inkl. Forsikringsteknisk rente. Operation ratio er et mål for rentabiliteten af selskabets samlede drift.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Figur A3: Egenkapitalforrentning – fraktiler og vægtet gennemsnit 2010 – 2014

Anm.: Fraktilerne er beregnet på grundlag af de nøgletal, som de enkelte selskaber har indberettet til Finanstilsynet. Beregningerne er baseret på de selskaber, der var på markedet i det pågældende år. Det vægtede gennemsnit er indregnet på grundlag af de i tabel 2 anførte nøgletal for 5-års-perioden.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

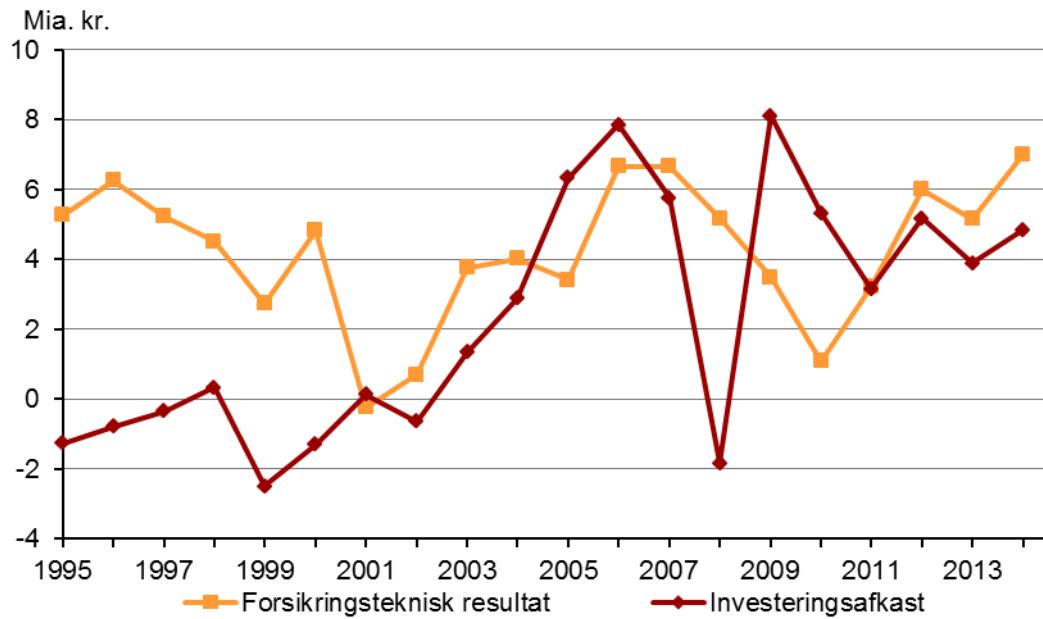
Tabel A2: Relativt afløbsresultat i procent 2010 - 2014

Pct. Af primo hensættelser	2010	2011	2012	2013	2014
Relativt afløbsresultat	3,9	3,0	4,2	4,5	2,9

Anm.: Afløbsresultatet måler om de hensættelser, som selskaberne har foretaget til skader, der er indtruffet i tidligere regnskabsår, men endnu ikke afviklet, er tilstrækkelige til at dække skaderne. Hvis afløbsresultatet ultimo er positivt, har der været for store hensættelser i forhold til skaderne. Er afløbsresultatet negativt, har selskabet undervurderet skaderne i hensættelserne. Desuden kan generelle revurderinger af hensættelserne slå igennem på afløbsresultat. Det relative afløbsresultat måler afløbsresultatet set i forhold til de primo hensættelser, det vedrører.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Figur A4: Forsikringsteknisk resultat og investeringsafkast siden 1995, mia. kr.

Anm.: Forsikringsselskabet Danica indgår ikke i beregningerne. Reassuranceselskaber er ikke medregnet i regnskabs-tallene. For 1995- 2004 er "investeringsresultat" opført under "investeringsafkast".
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Appendiks 3: Markedsbeskrivelse: internationalisering, koncentration, størrelse og segmentering

Tabel A3: Danske forsikringsselskabers bruttopræmieindtægter fra andre EU-lande, eller lande der har gennemført 3. skadesforsikringsdirektiv

Mio. kr.	Fra filialer	Fra tjenesteydelsesforretning	I alt
2006	578	616	1.194
2007	7.265	694	7.959
2008	8.981	692	9.673
2009	8.772	780	9.552
2010	10.772	978	11.750
2011	12.295	1.326	13.621
2012	13.143	1.487	14.630
2013	12.589	2.073	14.662
2014	20.149	2.623	22.772

Anm.: Danske selskaber kan udføre grænseoverskridende virksomhed via filialer eller ved direkte tjenesteydelsesformidling.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Tabel A4: Gennemsnitligt antal brancher fordelt på selskabsstørrelse 2014

Bruttopræmier	Antal selskaber	Gns. Antal brancher pr. selskab
Over 4 mia. kr.	4	17,3
Mellem 1 og 4 mia. kr.	6	11,2
Mellem 100 mio. og 1 mia. kr.	26	8,1
Under 100 mio. kr.	33	2,3

Anm.: Selskaberne er grupperet efter bruttopræmiernes størrelse. De såkaldte personforsikringsselskaber er udeladt.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Tabel A5: Procentvis fordeling af bruttopræmier på selskabsstørrelse, 2014

Pct.	Over 4 mia. kr.	Mellem 1 og 4 mia. kr.	Mellem 100 mio. og 1 mia. kr.	Under 100 mio. kr.
Arbejdsskadeforsikring	5,2	2,9	2,2	3,7
Bygningsforsikring	10,8	3,0	9,7	5,8
Byggeskade forsikring	0,0	0,0	0,2	0,0
Løsøreforsikring m.v.	5,4	1,9	2,3	1,9
Erhvervsansvarsforsikring	4,2	2,1	1,5	6,4
Sø- og transportforsikring	2,2	0,1	0,1	16,6
Anden erhvervsforsikring	2,7	0,1	1,3	5,2
Familieforsikring	6,7	13,8	8,4	4,5
Grundejerforsikring	10,5	12,6	9,8	7,0
Fritidshusforsikring	1,5	1,2	1,0	0,6
Ejerskifteforsikring	0,3	0,2	0,8	10,6
Anden privatforsikring	3,9	2,3	5,8	10,5
Sundhedsforsikring	1,9	0,0	12,4	0,0
Enkelt ulykkes- og sygeforsikring	11,8	31,8	13,4	9,7
Erhvervsudygtighedsforsikring	0,3	0,0	0,0	0,0
Ansvar	10,7	9,1	6,6	6,0
Kasko	19,8	16,7	19,7	11,3
Kredit- og kautionsforsikring	0,1	0,3	4,2	0,0
Turistassistanceforsikring	1,9	0,5	0,2	0,0
Retshjælpforsikring	0,0	1,5	0,3	0,0
I alt direkte forsikring	100,0	100,0	100,0	100,0

Anm.: Selskaberne er grupperet efter bruttopræmiernes størrelse.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Appendiks 4: Genforsikringsandel på brancheniveau 2010 – 2014

Pct.	2010	2011	2012	2013	2014
Arbejdsskadeforsikring	4,81	8,51	5,28	7,22	4,08
Bygningsforsikring	24,89	27,20	24,11	26,59	21,14
Byggeskade forsikring	43,51	13,05	6,60	20,84	5,50
Løsøreforsikring m.v.	22,01	26,63	21,46	22,56	15,45
Erhvervsansvarsforsikring	13,41	20,90	19,16	19,78	15,37
Sø- og transportforsikring	29,85	39,35	39,72	41,00	23,07
Anden erhvervsforsikring	30,80	47,67	28,87	28,12	11,19
I alt erhvervsforsikring	18,98	24,37	20,56	22,46	15,66
Familieforsikring	6,24	9,26	7,46	7,35	3,90
Grundejerforsikring	8,43	10,29	9,96	10,57	7,63
Fritidshusforsikring	7,30	9,53	8,96	9,71	6,44
Ejerskifteforsikring	8,53	0,98	0,96	4,84	2,94
Anden privatforsikring	13,56	4,73	4,00	5,01	5,52
I alt privatforsikring	8,55	8,78	7,93	8,45	5,91
Sundhedsforsikring	2,68	7,64	3,98	5,95	1,93
Enkelt ulykkes- og sygeforsikring	3,65	4,89	5,57	5,08	2,28
Erhvervsudygtighedsforsikring	0,51	0,48	0,46	0,15	0,25
I alt personulykkesforsikring	3,41	5,01	5,17	5,09	2,20
Ansvar	5,04	8,22	8,08	8,27	5,56
Kasko	6,03	8,33	7,29	7,99	6,81
I alt motorkøretøjsforsikring	5,63	8,29	7,59	8,09	6,38
Kredit- og kaufionsforsikring	48,10	52,10	53,59	58,19	54,63
Turistassistanceforsikring	0,42	0,30	0,24	0,15	0,21
Retshjælpforsikring	5,16	25,71	5,22	6,84	6,39
I alt direkte forsikring	9,93	12,42	10,94	11,75	8,03

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Appendiks 5: Liste over skadeforsikringselskaber under dansk tilsyn ult. 2014

Koncern	Regnr.	Navn	Type	Gruppe	Bruttopræmier mio. kr.
Tryg A/S	53070	Tryg Forsikring A/S	Alm.	1	18.314
Tryg A/S	50053	Tryg Garantiforsikring A/S	Alm.	1	330
Codan A/S	52042	Codan Forsikring A/S	Alm.	1	16.370
Codan A/S	53074	Forsikringselskabet PrivatSikring A/S	Alm.	1	616
Topdanmark A/S	52009	Topdanmark Forsikring A/S	Alm.	1	6.623
Topdanmark A/S	53061	Danske Forsikring A/S	Alm.	1	1.980
Alm Brand A/S	53086	Alm. Brand Forsikring A/S	Alm.	1	4.933
LB Foreningen F.M.B.A.	53040	LB Forsikring A/S	Alm.	1	2.415
GF Medlemsselskabet A/S	51619	GF Forsikring A/S	Alm.	1	1.555
Alpha Holding A/S	53068	Alpha Insurance A/S	Alm.	1	1.535
Gjensidige Forsikring ASA	53006	Nykredit Forsikring A/S	Alm.	1	913
QIC Holdings ApS	53112	Qudos Insurance A/S	Alm.	1	903
Købstædernes forsikring, gensidig	51778	Købstædernes Forsikring, gensidig	Alm.	1	720
Købstædernes forsikring, gensidig	52035	Forsikringsaktieselskabet K.a.B. International	Alm.	1	-1
Forsikringselskabet Himmerland G/S	53055	Concordia Forsikring A/S	Alm.	1	236
Forsikringselskabet Himmerland G/S	51571	Forsikringselskabet Himmerland G/S	Alm.	1	187
Bornholms Brand amba	53028	Bornholms Brandforsikring A/S	Alm.	1	111
Nordic Invest Aabenraa ApS	53103	ETU Forsikring A/S	Alm.	1	107
DBF Holding A/S	53087	Dansk Boligforsikring A/S	Alm.	1	79
Foreningen af forsikringstagere i Forsikringselskabet Vendsyssel	53106	Forsikringselskabet Vendsyssel A/S	Alm.	1	45
Dansk Fiskefartøjsforening f.m.b.a.	53005	Dansk Fartøjsforsikring A/S	Alm.	1	12
Den erhvervsdrivende forening Agro Holding f.m.b.a.	53115	Agro Reinsurance A/S Captivegenforsikringselskab	Captive	1	0
	51706	Sygeforsikringen "danmark", gs	Alm.	1	2.838
	50043	Forsikrings-Aktieselskabet ALKA	Alm.	1	2.006
	53113	Maersk Insurance A/S	Captive	1	502
	53073	Mølholm Forsikring A/S	Alm.	1	332
	53109	MTH Insurance A/S	Captive	1	332
		Forsikringselskabet Danica,			
	53072	Skadeforsikringsaktieselskab af 1999	Alm.	1	319
	50149	Europæiske Rejseforsikring A/S	Alm.	1	291
	50240	Sønderjysk Forsikring G/S	Alm.	1	283
	51777	Thisted Forsikring, g/s	Alm.	1	283
	50099	Lokal Forsikring G/S	Alm.	1	252
	50102	Vestjylland Forsikring gs	Alm.	1	239
	53053	PenSam Forsikring A/S	Alm.	1	232
	51519	Popermo Forsikring g/s	Alm.	1	197
	50295	Gartnernes Forsikring GS. Dansk Jordbrug	Alm.	1	157

Appendiks 5 (fortsat): Liste over skadeforsikringselskaber under dansk tilsyn ultimo 2014

Koncern	Regnr.	Navn	Type	Gruppe	Bruttopræmier mio. kr.
	50253	Aros Forsikring - gensidigt forsikringselskab	Alm.	1	148
	50052	NEM Forsikring A/S	Alm.	1	142
	53100	DONG Insurance A/S	Captive	1	138
	53065	Borealis Insurance A/S	Captive	1	121
	51949	Forsikringselskabet Nærsikring A/S	Alm.	1	113
	53110	DSV Insurance A/S	Captive	1	88
	53101	D.S. Forsikring A/S	Captive	1	64
	50230	Forsikringselskabet Vejle Brand af 1841 g/s	Alm.	1	63
	53099	MELES Insurance A/S	Captive	1	59
	53089	Danish Crown Insurance A/S	Captive	1	56
	50134	Forsikringselskabet Trafik Gensidigt	Alm.	1	52
	50167	Storstrøms Forsikring G/S	Alm.	1	51
	50140	HF-Forsikring G/S	Alm.	1	48
	53002	AP Skadeforsikring Aktieselskab	Alm.	1	47
	53111	Krifa Forsikring A/S	Alm.	1	46
	53108	FF Forsikring A/S	Alm.	2	29
	50257	Dansk Glasforsikring A/S	Alm.	2	25
	53093	Arriva Insurance A/S	Captive	2	22
		Ulykkesforsikringsforbundet for Dansk Søfart. Gensidigt Forbund	Alm.	1	18
	50479	Skibsforsikringen Frederikshavn G/F	Alm.	1	16
	50635	Danske Fiskeres Forsikring, gensidigt selskab	Alm.	2	13
	50568	Danske Privatbaners Forsikringsforening G/S	Alm.	1	12
	50192	Kongeriget Danmarks Hesteforsikring G/S	Alm.	2	12
	53094	TDC Reinsurance A/S	Captive	1	12
	50453	Nær-Brand Forsikring G/S	Alm.	2	10
	53092	Carlsberg Insurance A/S	Captive	1	8
	53095	Dansk Musiker Forbund Forsikring G/S	Alm.	2	7
	50580	Dansk Søforsikring G/S	Alm.	1	7
	50540	Dansk Jagtforsikring A/S	Alm.	1	6
	53090	Lundbeck Insurance A/S	Captive	1	6
	50826	Hvide Sande gensidige Skibsforsikringsforening Landinspektørernes gensidige	Alm.	2	4
	50234	Erhvervsansvarsforsikring	Alm.	1	3
	53114	United Insurance af 01.08.2011 A/S Det gensidige forsikringselskab Dansk	Captive	2	2
	50421	Plantageforsikring	Alm.	2	1
	51609	Fiskefartøjsforsikringen "Læsø", gensidigt selskab Ulfborg-Hind Herreders Brandassuranceselskab for	Alm.	2	1
	50074	læsøre G/S	Alm.	2	0,3
	50447	Hidsherred G/S	Alm.	2	0,1
	51086	Læsø gensidige Brandforsikringsforening	Alm.	2	0